

25.11.2024

4142/00 04 05/2024

Asia: Suden poikkeuslupahakemus (Joutseno)

Suomen riistakeskus
kirjaamo@riista.fi

Lausunto

1 Johdanto

Suomen riistakeskus, Kaakkois-Suomi, on viitekirjeellään 18.11.2024 pyytänyt Luonnonvarakeskukselta lausuntoa koskien poikkeuslupahakemusta kahden suden tappamiseen Joutsenon riistanhoitoyhdistyksen toimialueella. Hakemus on perusteltu mm. luonnonvaraisen eläimistön säilyttämiseksi: hakemuksessa ilmoitetaan alueella liikkuvan todennettu koirasusipari.

Suomen riistakeskus, Kaakkois-Suomi, pyytää lausuntoa seuraaviin kysymyksiin:

- 1) onko alueelta mitä havaintoja DNA-näytteissä
- 2) onko koirasusien lisäksi susia
- 3) onko reviiri määriteltävissä
- 4) onko riskiä, että reviiri/elinalue päällekkäinen jonkin muun todennetun susilauman kanssa
- 5) aiheutuuko susikannalle haittaa, vaikka pyynnissä tulisi saaliiksi puhdas/puhtaita susia

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Joutsenon seudulta toimitettiin Luonnonvarakeskuksen analysoitavaksi syksyllä 2024 yhteensä 1 DNA-näyte. Kyseisestä Joutsenossa 30.8.2024 kerätystä ulostenäytteestä (Liite 1) eristetystä DNA:sta tehdyn analyysin perusteella näytteen todettiin olevan peräisin koirasudesta (toisen polven takaisinristeymä suteen). Näytteen yksilöntunnistusanalyysi on vielä kesken, eikä sen vuoksi yksilön alkuperää vielä voida todeta (tulokset valmistuvat kokonaisuudessaan talven 2024–2025 aikana).

Joutsenon riistanhoitoyhdistyksen alueelta on yksi aiempi koirasusihavainto: 9.12.2023 Joutsenon rhy:n alueella, itärajan tuntumassa, lopetettiin poliisin päätöksellä yksilö, joka osoittautui DNA-analysissä koirasudeksi (luonnonvaratieto.luke.fi).

DNA-näytteitä alueelta liikkuvista susista ei ole toimitettu Luonnonvarakeskukselle keräyskaudella syksyn 2023 eikä vuoden 2024 aikana.

Suurpetohavaintojen tallentamiseen tarkoitettuun Tassu-järjestelmään alueelta on kirjattu susista pari- ja/ tai laumahavaintoja kesän ja syksyn ajalta vain vähän (Joutsenon riistanhoitoyhdistyksen alueelta viisi parihavaintoa kesä-marraskuussa 2024).

DNA-näytteessä tavatun koirasusiyksilön ja sen mahdollisen parin/ lauman reviirialue ei ole määriteltävissä saatavilla olevan aineiston pohjalta.

25.11.2024

Susikanta-arviossa koskien maaliskuuta 2024 alueelle ulottui tunnettu susireviiri, Lappeenrannan laumareviiri (Liite 1). Joutsenon rhy:n alueelta kanta-arvioinnin tarkastelujaksolla 2023–2024 Tassu-havaintoja tai DNA-näytteitä ei kuitenkaan ollut, vaan Lappeenrannan laumareviirin reviirirajauksen ulottuminen Joutsenon rhy:n alueelle asti perustui aikaisempaan tietoon (vuoden 2023 kanta-arvioon).

Tassu-aineiston perusteella ei ole todennettavissa Joutsenon rhy:n alueella susiparia tai -laumaa, muttei kuitenkaan voida täysin poissulkea mahdollisuutta, että Lappeenrannan lauman sudet liikkusivat Joutsenossa asti, tai että alueelle olisi voinut muodostua ja jäädä havaitsematta yksi tai useampi parireviiri 1.4.2024 jälkeen.

Susi on Canis-suvun koiraeläimenä nopeasti lisääntyvä eläinlaji. Tämän takia kahden susiyksilön poistamisen vaikutus susien esiintymiseen jää yleensä lyhytaikaiseksi. Susikannan kokoon Suomessa kahden suden poistamisella voi olla hetkellinen paikallinen vaikutus. Laajemmassa, esimerkiksi kannanhoitoalueen mittakaavassa vaikutus voidaan arvioida vähäiseksi. Valtakunnallisesti vaikutus lienee vain vähäinen.

Koirasusi on määritelty vieraslajilainsäädännössä ei-toivotuksi ja kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi (<https://vieraslajit.fi/lajit/MX.5014936> (vieraslajit.fi)). Luke pitää luonnonvaraisten koirasusien nopeaa poistoa luonnosta tärkeänä susikannan geenipuhtauden säilyttämisen takia.

Antti Asikainen

Tutkimusylijohtaja

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 25.11.2024 klo 12:13:35.

Lausunnon valmistelija(t):

Mia Valtonen

Katja Holmala, Samuli Heikkinen

Liitteet:

Tiedoksi: